

VPRAŠANJA ZA PONAVLJANJE IZ KOZMOLOGIJE:

1. Antični filozofi kozmološkega obdobja so se ukvarjali z ontološkimi vprašanji. Naštete nekaj ontoloških vprašanj.
2. Ob tem jih je kmalu zanimalo, kako spoznavamo, kako gotova in resnična so naša spoznanja. S temi vprašanji se ukvarja filozofska panoga, ki se imenuje _____.
3. Naštete šole in njihove predstavnike kozmološkega obdobja grške filozofije?
4. Kaj je bil predmet preučevanje teh filozofov?
5. Koga imenujemo prvega filozofa? Po čem ga poznate?
6. Zakaj je izbral vodo za počela vseh stvari? Na kakšen način je sklepal?
7. Zakaj sta njegove razlage druga dva predstavnika mileške šole zavrnila? Na kakšen način sta onadva poskusila razložiti dogajanje v naravi?
8. Kakšno je bilo ontološko stališče jonskih naravoslovcev?
9. Naštete predstavnike grškega atomizma.
10. Predstavite atomistično razlago sveta. Kakšne lastnosti so pripisali atomu? Kaj povzroči njegovo gibanje?
11. Zakaj je atomizem determinističen in mehanicističen nauk?
12. Za katerega filozofa je bistvo sveta v spremembi, gibanju, procesu, nenehno prehajanje v nasprotja? Kaj uravnava vse nastajanje in minevanje? Kako ga je mogoče spoznati?
13. Razložite Parmenidov nauk o biti.
14. Kako se imenuje logični zakon, ki ga je prvi v zgodovini filozofije zavestno uporabil Parmenid?
15. Zakaj je po Parmenidu bit nespremenljiva in brezčasna? Nadaljujte dokaza:
  - Če bi bila bit spremenljiva, potem bi ...
  - Če bi bit nastajala, potem bi ...
16. Kdo je Parmenidov najpomembnejši učenec?
17. Kako je branil nauk svojega učitelja?
18. Razložite paradoks Ahila in želve.
19. Razložite paradoks leteče puščice.
20. Kaj menite: ali neskončna deljivost neke dolžine to dolžino naredi za neskončno veliko?
21. Razložite fragmente in navedite njihove avtorje:
  - »V isto reko stopamo, pa spet ne stopamo.«
  - »Nikdar dokaz ni mogoč, da nebivajoče res biva, torej odvrni duha od te mi poti iskanja.«
  - »Apeiron je večni in se ne stara in objema vse svetove.«
  - »Stvari imajo samo na videz barvo, so samo na videz sladke, na videz grenke: v resnici so zgolj atomi in praznina.«
  - »Kakor naša duša, ki je zrak, vlada nam, tako obdaja tudi ves kozmos dah in zrak.«
  - »Bog je oče vsemu, je vsemu kralj.«
  - »Za Logos, dasi je večni, ljudje nimajo razumevanja.«